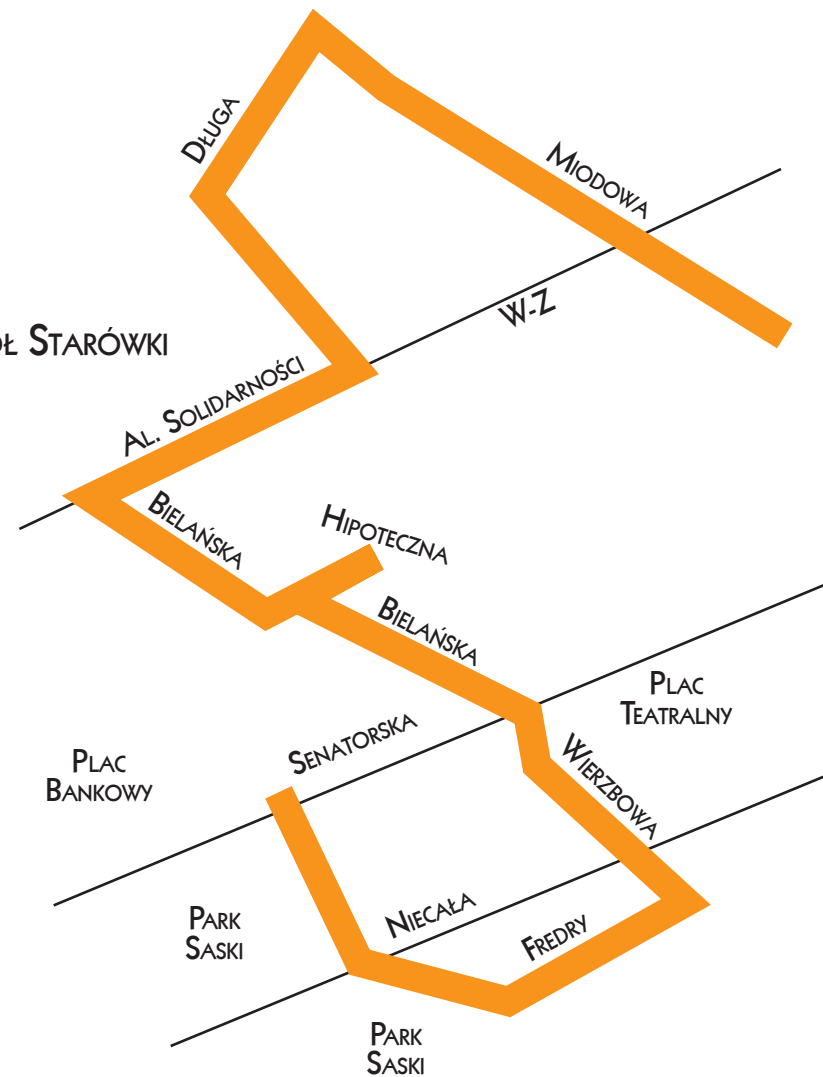

SPACER 5. WOKÓŁ STARÓWKI

SENATORSKA
NIECAŁA
A. FREDRY
PLAC TEATRALNY
HIPOTECZNA
BIELAŃSKA
SOLIDARNOŚCI
DŁUGA
MIODOWA

DOM HANDLOWY WILHELMA LANDAU, SENATORSKA 38

Projekt – łódzki architekt **Gustaw Landau-Gutenteger** z udziałem **Stanisława Grochowicza**, zrealizowany w latach 1904-1906. Secesyjny. Budynek powstał na miejscu dawnej oficyny pałacu Mniszchów z przeznaczeniem na Dom Bankowy Wilhelma Landaua. 16 września 1939 r. do budynku przeniół się Szpital Kawalerów Maltańskich. Po 1951 r. rozebrano kopułę i sterczynę attyki, mimo to elewacje i wnętrza gmachu należą do najlepiej zachowanych przykładów ornamentyki secesyjnej w Warszawie.

REZYDENCJA OPERA, NIECAŁA 7

Projekt – **Andrzej i Barbara Kaliszewscy** oraz **Bohdan Napieralski**, zrealizowany w latach 2003-2004. Luksusowa rezydencja o kontrowersyjnej, neosecesyjnej architekturze.

BANK DYSKONTOWY, FREDRY 8

Projekt – **Kazimierz Loewe**, zrealizowany w latach **1896-1897**. Przebudowany po 1910 r. – nadbudowano jedno piętro według projektu **Maurycyego Grodzieńskiego**. Eklektyczny, z fasadą pokrytą białą licówką. Częściowo spalony podczas II wojny światowej, odbudowany w latach 1945-1948, restaurowany około 1990 r. według projektu **Tadeusza Gonera** z odtworzeniem sali operacyjnej.

BANK ZACHODNI HIPOLITA WAWELBERGA, FREDRY 6

Projekt – **Józef Pius Dziekoński**, zrealizowany w latach **1896-1897**. Neobarokowy. Elewację skutą w 1967 r. odtworzono w 1995 r. wg projektu **J. Krupy** i **K. Łapińskiego**.

TEATR WIELKI, PLAC TEATRALNY 1

Projekt – **Antonio Corazzi**, zrealizowany w latach **1825-1833** z wykorzystaniem skrzydła Nowego Domu Jarmarcznego (Christian Piotr Aigner, 1819 r.). W 1939 r. całkowicie spłonął w wyniku bombardowania. W latach 1945-1965 gmach odbudowano i rozbudowano według projektu **Bohdana Pniewskiego**. Fasadę zwieńczono w 2002 r. rzeźbą „Kwadryga Apollina” zgodnie z intencją architekta Antonia Corazziego sprzed 180 lat. Rzeźbę zaprojektowali **Adam Myjak** i **Antoni J. Pastwa**.

KOŚCIÓŁ ŚRODOWISK TWÓRCZYCH PW. ŚW. BRATA ALBERTA I ŚW. ANDRZEJA APOSTOŁA (D. KLASZTOR PANIEN KANONICZEK), PLAC TEATRALNY 18

Projekt – **Leszek Klajnert**, **Bartłomiej Bieliyszew**, **1997 r.** Fasada i detale – **Wiesław Olszowicz**, konstrukcja żelbetowej bryły – **Zbigniew Farasiewicz**. Kościół jest kopią kościoła św. Andrzeja w formach nadanych mu w 1819 r. przez **Christiana Piotra Aignera**, ale o skróconym rzucie w stosunku do oryginału.

PAŁAC DANIŁOWICZÓW, TZW. DOM POD KRÓLAMI, HIPOTECZNA 2

Wzniesiony ok. 1621 r. jako dwór Jana Mikołaja Daniłowicza. Niszczony pożarami w 1656 r., 1807 r. i 1944 r. W latach 1746-1794 mieściła się w nim pierwsza w Polsce biblioteka publiczna ufundowana przez braci Andrzeja i Józefa Załuskich. W 1824 r. przebudowany na późnoklasycystyczną kamienicę wg projektu **Karola H. Gallego**. W piwnicach odkryto wówczas popiersia monarchów. Po zniszczeniach wojennych odbudowany w latach 1960-1962 z nowymi skrzydłami bocznymi. Siedziba ZAiKS.

BANK POLSKI, DANIŁOWICZOWSKA 18 (D. BIELAŃSKA 10)

Projekt – **Leontij Benois**, nadworny architekt cara Mikołaja II, realizowany w latach 1907-1911. Elewacje w formach renesansu włoskiego. Od roku 1918 znajdowała się w nim siedziba Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. Od roku 1926 mieścił się w nim Bank Polski. Siedziba oddziału krakowskiego Banku Emisyjnego. Podczas powstania warszawskiego rejon ciężkich walk. Po wojnie wyburzono znaczną część budynku, zostawiając jedynie zachodnie skrzydło.

PAŁAC PRZEBENDOWSKICH, SOLIDARNOŚCI 62 (D. BIELAŃSKA 16)

Projekt – prawdopodobnie **Jan Zygmunt Deybel**. Zbudowany około roku 1729. Barokowy. Przebudowany w latach 1783-1789 wg projektu **Szymona Bogumiła Zuga** i w latach 1863-1868 wg projektu **Wojciecha Bobińskiego**. Zniszczony w 1944 r. Odbudowany w latach 1948-1949 według projektu **Brunona Zborowskiego** w nawiązaniu do pierwotnego wyglądu. W PRL mieściło się tu Muzeum Lenina, a obecnie Muzeum Niepodległości.

GMACH HIPOTEKI, AL. SOLIDARNOŚCI 58

Projekt – **Henryk Julian Gay** i **Mikołaj Możdżeński**. Budynek wzniesiono w latach 1908-1913 dla wydziału hipotecznego sądu okręgowego. Elewacje w duchu zmodernizowanego późnego klasycyzmu. Na fasadzie alegorie: „Oświata”, „Praca”, „Sprawiedliwość” i „Twórczość” – płaskorzeźby dłuta **Zygmunta Otto**. Projekt przysłany z Petersburga został jedynie zmodyfikowany przez polskich architektów. Budynek powstał na miejscu jednej z dwóch półkolistych stajni pałacu Paca, w którym znajdowała się dotychczasowa siedziba Hipoteki.

PAŁAC DÜCKERTA, TEPPERA, POD CZTEREMA WIATRAMI, DŁUGA 38/40

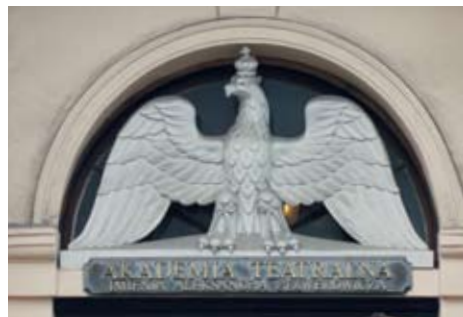
Fundatorem pałacu ok. roku 1680 był Stanisław Kleinpolt. Przy jego projektowaniu brał udział **Tylman z Gameren**. W latach 1769-1771 przebudował go **Szymon Bogumił Zug**. Barokowo-klasycystyczny. W latach 1808-1914 mieścił się w nim hotel. W latach 1824-1875 na tych latach posesji działał Instytut Wód Mineralnych. W roku 1927 pałac został kupiony przez Skarb Państwa na siedzibę Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Spalony w 1944 r. Odbudowany w 1951 r.

PAŁAC JANA MICHAŁA DĄBROWSKIEGO, DŁUGA 26

Wzniesiony **przed 1732 r.**, rozbudowany przed 1790 r. dla Marii z Lubomirskich Radziwiłłowej. Barokowo-klasycystyczny. Fronton budowli zdobi tympanon ze Szreniawą, herbem rodziny Lubomirskich. Spalony w 1944 r., odbudowany etapami w latach 1951-1962. Obecnie pałacyk jest siedzibą Instytutu Sztuki PAN oraz biura Rzecznika Praw Obywatelskich.

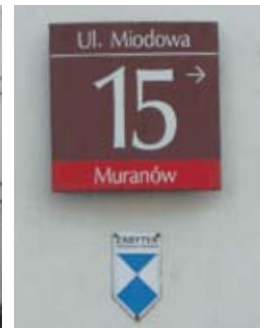
COLLEGIUM NOBILIUM, MIODOWA 22/24

Projekt – **Jakub Fontana**, zrealizowany w latach 1743-54. Barokowy gmach zaprojektowany jako Kolegium Pijarów wybudowano z przeznaczeniem na szkołę dla młodzieży szlacheckiej. Przebudowany w roku 1785 według projektu **Stanisława Zawadzkiego**, ok. 1820 r. – **Henryka Mintera** i w 1836 r. – **Antonia Corazziego** w stylu kolejnych faz klasycyzmu. Częściowo zburzony w roku 1944, odbudowany w latach 1945-1955 (lewe, nowo projektowane skrzydło w roku 1963). Rzeźba dłoni zdobi fasadę od 2009 r.

PAŁAC PACA, MIODOWA 15

Projekt – **Tylman z Gameren**. Pałac wybudowany między rokiem 1690 a 1697 dla Dominika Mikołaja Radziwiłła. Od 1744 r. restaurowany przez **Jakuba Fontanę**, w latach 1824-1830 przebudowany przez **Henryka Marconiego** dla Ludwika Paca. Elewacje w formach neorenesansu włoskiego, wnętrza w różnych stylach. Spalony w 1939 r., uszkodzony w 1944 r., ocalała jednak część wystroju wnętrza. Odbudowany w latach 1947-1951 z przywróceniem form tyłmanowskich od strony ogrodu. Bramny fryz rzeźbiarski w manierze antycznej – **Ludwik Kaufman**.

**PAŁAC BRANICKICH,
MIODOWA 6/10 – PODWALE 3**

Projekt – **Jan Zygmunt Deybel**. Zbudowany w latach 1740-1753 dla hetmana wielkiego koronnego Jana Klemensa Branickiego. Rokokowy. Prace kontynuował **Jakub Fontana**. Oficyny przyuliczne wzniesiono w latach 1804-1805 wg projektu **Fryderyka A. Lessela**. W 1817 r. przekształcony w czynszówkę. Spalony w 1939 r., wkrótce rozebrany (z wyjątkiem portyku wejściowego). Zrekonstruowany w latach 1950-1953, głównie na podstawie obrazów Canaletta wraz z rzeźbami attyki od ul. Miodowej, które były tylko żartem malarza.

